

Bijlage: Toelichting financiële implicaties

De uitgaven voor jeugdhulp met verblijf zijn op dit moment onderhevig aan een scherp stijgende trend. Jeugdhulp met verblijf maakt ondanks een relatief klein aantal jeugdigen (10% van het totaal) toch een fors deel uit van de jaarlijkse uitgaven aan jeugdhulp (25%). Er is geen reden om aan te nemen dat zonder speciale maatregelen of veranderende omstandigheden de stijgende trend op korte termijn zal keren. Daarbij gelden de bovenstaande onzekere en door gemeenten niet of nauwelijks controleerbare sociale en economische factoren.

Cijfers jeugdhulp met verblijf		Regio Alkmaar							
		Heerhugowaard	Alkmaar	Langedijk	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	
Aantallen jeugdigen	Totaal aantal jeugdigen in jeugdhulp 2018	7248	1659	3045	694	502	269	621	458
	Totaal aantal jeugdigen in jeugdhulp 2019	8207	1935	3358	764	572	320	743	515
	Vershil	▲ 13%	▲ 17%	▲ 10%	▲ 10%	▲ 14%	▲ 19%	▲ 20%	▲ 12%
	Aantal jeugdigen in verblijf 2018	733	228	284	73	42	26	47	33
	Aantal jeugdigen in verblijf 2019	822	247	318	92	50	23	54	38
	Vershil	▲ 12%	▲ 8%	▲ 12%	▲ 26%	▲ 19%	▼ -12%	▲ 15%	▲ 15%
	Aandeel jeugdigen in verblijf 2018	10%	14%	9%	11%	8%	10%	8%	7%
	Aandeel jeugdigen in verblijf 2019	10%	13%	9%	12%	9%	7%	7%	7%
	Vershil	▼ -1%	▼ -7%	▲ 2%	▲ 14%	▲ 4%	▼ -26%	▼ -4%	▲ 2%
	Uitgaven	Totale uitgaven jeugdhulp 2018	€ 60,9	€ 17,4	€ 26,3	€ 6,2	€ 2,5	€ 1,4	€ 4,0
Totale uitgaven jeugdhulp 2019		€ 73,9	€ 21,6	€ 30,7	€ 6,5	€ 3,7	€ 1,9	€ 5,8	€ 3,6
Vershil		▲ 21%	▲ 24%	▲ 17%	▲ 5%	▲ 51%	▲ 31%	▲ 45%	▲ 16%
Uitgaven jeugdhulp met verblijf 2018		€ 15,3	€ 4,9	€ 6,1	€ 1,6	€ 0,7	€ 0,3	€ 1,0	€ 0,8
Uitgaven jeugdhulp met verblijf 2019		€ 18,1	€ 6,2	€ 6,9	€ 1,5	€ 1,0	€ 0,3	€ 1,2	€ 1,0
Vershil		▲ 18%	▲ 28%	▲ 13%	▼ -6%	▲ 55%	▼ -12%	▲ 22%	▲ 19%
Aandeel uitgaven jeugdhulp met verblijf 2018		25%	28%	23%	25%	26%	21%	24%	28%
Aandeel uitgaven jeugdhulp met verblijf 2019		25%	29%	23%	22%	27%	14%	20%	28%
Vershil		▼ -2%	▲ 3%	▼ -3%	▼ -10%	▲ 3%	▼ -33%	▼ -16%	▲ 2%
		<i>bedragen x 1 miljoen</i>							

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel zijn er factoren waarop de gemeente geen of slecht zeer beperkte invloed heeft:

- De vraag naar jeugdhulp;
- De instroom in en verdeling over jeugdhulpvoorzieningen;
- De uitstroom van jeugdigen rond 18 jaar

Financiële implicaties van omliggend beleid

Twee elementen in het huidige beleid van regio Alkmaar richten zich via andere jeugdhulponderdelen op een beperking van de (groei van de) uitgaven in de jeugdhulp met verblijf:

- **Versterking van preventief aanbod en voorkomen van escalatie.** Er worden nieuwe vormen van licht aanbod, stevig verankerd in de wijk, ontwikkeld waarmee jeugdhulpproblemen op langere termijn kunnen worden voorkomen. Daarnaast is de inzet bij de jeugdhulpvormen die grenzen aan verblijf, zoals intensieve ambulante behandeling en zware vormen van begeleiding, om escalatie naar verblijf te voorkomen door onder andere een betere triage, coördinatie en breder beschikbaar maken van zwaar specialisme.
- **Versterking van uitstroombmogelijkheden in ambulante aanbod.** Diezelfde verbeterde ambulante voorzieningen zijn ook bedoeld om eerder een reëel alternatief te vormen voor uitstroom naar ambulante behandeling of begeleiding, wat de uitstroom uit verblijf bevordert.

Naast deze delen van het jeugdhulpbeleid worden bovengenoemde vraag- en daarmee kostenbepalende factoren geadresseerd in bijvoorbeeld het algemeen gezondheids-, het woon- en onderwijsbeleid. De invloed hiervan op kosten is indirect.

Financieel-maatschappelijke baten van jeugdhulp met verblijf

Niet alleen de kosten van jeugdhulp met verblijf zijn relevant. Een tweede belangrijk financieel gezichtspunt wordt gevormd door de maatschappelijke baten. In het participatietraject is veel gewezen op de vermoedelijk zeer grote (relatieve) maatschappelijke baten van goede jeugdhulp. Goede jeugdhulp betekent een verminderd beroep op zorg voor volwassenen. Bovendien verhoogt succesvolle jeugdhulp het maatschappelijk functioneren van jeugdigen in belangrijke mate: het verhoogt de kans op een baan en vermindert de kans op aanspraak op een sociaal vangnet of vervolghulp. De maatschappelijke baten van kwalitatief goede jeugdhulp met verblijf laten zich evenwel (vooraf) niet goed in harde euro's uitdrukken. Het is echter belangrijk te realiseren dat de kosten van de hulp niet de enige financiële toetssteen zijn van een succesvolle transformatie.